

תת"ע 7338/08/18 - מדינת ישראל נגד ויקטור איוב

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 7338-08-18 מדינת ישראל נ' איוב
לפני כבוד השופטת אסתר טפסה-גרדי

בעניין: מדינת ישראל
באמצעות עו"ד תומר יצחקי

המאשימה

נגד
ויקטור איוב
באמצעות עו"ד אמיר סבאח

הנאשם

הכרעת דין

האישום

1. כתב האישום מייחס לנאשם עבירה של הרשאה לאחר לנהוג ברכב מנועי, שבשליטתו, כשלאחר אין רישיון נהיגה תקף לסוג הרכב, בניגוד לסעיף 10(ב) לפקודת התעבורה התשכ"א-1961.

2. על פי כתב האישום, ביום 19.8.18, סמוך לשעה 13:00, נהג הנאשם ברכב פרטי, מסוג "סוזוקי", מ.ר. 4467228, בשפרעם, והרשה לחאלד מירבת (להלן - הנהגת או מירבת), לנהוג ברכב שבשליטתו, ללא שיש ברשותה רישיון נהיגה כלל.

העובדות שאינן במחלוקת

3. אין מחלוקת שהנהגת נהגה ברכב הנאשם בעת האירוע.

המחלוקת

4. לשיטת המאשימה, הנאשם הרשה לנהגת לנהוג ברכב, שנמצא בשליטתו, על אף שידע שאין ברשותה רישיון נהיגה. לשיטת הנאשם, הנהגת טענה בפניו שהיא אוחזת ברישיון נהיגה, ונטלה את רכבו, ללא הרשאתו, ומכאן שלא ביצע כל עבירה ויש לזכותו.

הראיות

5. מטעם המאשימה העידו:

השוטר חיים שטרית (להלן - השוטר שטרית).

השוטר רושדי גאנם (להלן - השוטר גאנם).

השוטר קייס גאנם (להלן - השוטר גאנם).

באמצעות עדי התביעה הוגשו:

1/ - טופס יידוע חשוד בדבר זכויותיו, ת/2 - הודעת נאשם תחת אזהרה, ת/3 - דוח הנאשם, ת/4 - דוח עיכוב, ת/5 - דוח פעולה של השוטר גאנם רגדי, ת/6 - דוח הנהגת, ת/7 - מזכר של השוטר קייס גאנם.

מטעם ההגנה העידו הנאשם והנהגת.

דין והכרעה

7. לאחר שהאזנתי לטיעוני ב"כ הצדדים, שמעתי את העדים לפני ועיינתי בחומר הראיות, מצאתי שהוכח לפני, מעבר לכל ספק סביר, שהנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום, מהנימוקים שלהלן:

8. מדוח הפעולה שערך השוטר רושדי גאנם (ת/5), עולה שבמהלך סיור, עם שותפו, קייס גאנם, הבחינו השוטרים בנהגת רכב "סוזוקי", לבן, כשבמושב שצידה, נוסע, לבוש חולצה לבנה, עם פסים כחולים. בשלב מסוים רכב ה"סוזוקי" נעצר, בפתאומיות, והשוטרים החלו בנסיעה אחריו. במהלך הנסיעה הבחינו השוטרים שהנהגת והנוסע שהיה עמה התחלפו במקומותיהם. בעת שנעצרה ונדרשה להציג רישיון נהיגה, ציינה הנהגת שאין ברשותה ושבאותו היום השלימה טסט פנימי. בדיקה במסוף המשטרתי העלתה שהנהגת לא הוציאה רישיון מעולם והנוסע זוהה כנאשם. הנהגת עוכבה בגין נהיגה ללא רישיון נהיגה מעולם, והנאשם עוכב בגין הרשאה לאחר לנהוג ברכב, ללא רישיון נהיגה מעולם. צוינו קשר עין רציף וראות מצוינת.

עדות של השוטר גאנם השתלבה עם דוח הפעולה שערך. בעדותו הוסיף וציין שבעת שהנהגת והנאשם הבחינו בשוטרים, נראה היה "שהם פוחדים" (עמ' 8 לפרו', ש' 18-19). השוטר שב וציין שהנהגת והנאשם התחלפו במקומותיהם, במהלך הנסיעה, ובעת שנעצרו, ונשאלו מדוע החליפו מקומות, השיב הנהגת, בתחילה, שלא נהגה, אולם לאחר מספר שאלות נוספות, הודתה שנהגה. הנאשם, צוין, אף הוא הודה בנהיגתה (עמ' 8 לפרו', ש' 19-21).

לשאלת הסנגור מאיזה מרחק הבחין שהשניים מפוחדים, השיב השוטר: "10 מטרים" (עמ' 9 לפרו', ש' 24). כשנשאל מאיזה מרחק הבחין בהם לראשונה, צוין: "הגיעו מולי. עמדתי בכיכר, באתי לרדת והם באו מולי" (עמ' 9, ש' 26). כשנשאל כיצד יתכן שהשניים הספיקו להתחלף במקומותיהם, במהלך מרדף משטרתי, הבהיר השוטר שלא בוצע מרדף,

נסיעתו אחריהם הייתה איטית, תוך שמירה על קשר עין רציף (עמ' 10 לפרו', ש' 2-1).

9. ממזכרו של השוטר קייס גאנם (ת/7) עלו דברים דומים. אשר לנהגת ציין בעדותו: **"ראיתי שהיא על ההגה וכולה מפוחדת. ראתה ניידת, נכנסה ללחץ"** (עמ' 6 לפרו', ש' 27). לגבי האופן בו התחלפו הנהגת והנאשם במקומותיהם, במהלך הנסיעה, פרט: **"היא ראתה את הניידת, נכנסה ללחץ, המשיכה כמה מטרים ועצרה בצד ימין, ירדה מההגה והתחלפו ביניהם"** (עמ' 6 לפרו', ש' 29-30).

כן העיד שהנהגת פנתה אליו, לאחר שנעצרה, בבקשה שיסייע לה, בציינה שבעוד יומיים נקבע לה מבחן רישוי (עמ' 5 לפרו', ש' 19-21). צוין שגם הנאשם ביקש שיסייע בידה (עמ' 5 לפרו', ש' 23). במהלך עדותו, כשהתבקש לזהות את הנוסע ברכב, ציין שהלה יושב באולם בית המשפט, והפנה את מבטו לעבר הנאשם.

10. השוטר שטרית, שגבה את הודעת הנאשם במשטרה, ציין בעדותו שמחקירתו של הנאשם עלה שזה ידע שהנהגת אינה מחזיקה ברישיון נהיגה. בלשונו: **"מן הסתם הוא ידע שאין לה רישיון. הם שכנים והוא אומר שהוא מטפל בה ושהם גרים אחד ליד השני, הוא עוזר לה וגם אמר שהוא עושה לה קניות. ז"א שיש ביניהם חברות קצת יותר מעבר"** (עמ' 6 לפרו', ש' 26-28). יתירה מכך, שטרית ציין שבעת שחקר את הנהגת זו מסרה שהנאשם יודע שאין ברשותה רישיון נהיגה, ושבעתיד נקבע לה מבחן רישוי (עמ' 7 לפרו', ש' 26-27).

לסיכום חלק זה, עדויותיהם של השוטרים גאנם וקייס והדוחות שהגישו משתלבים זה בזה, ומצביעים על כך שמירבת נהגה בארוע ללא רישיון נהיגה כלל, כשהנאשם, שיושב לצידה ברכב, מודע לכך, ולמרות זאת, מרשה לה לנהוג ברכב. שני השוטרים תיארו בעדותם את הלחץ והבהלה בו היו נתונים מירבת והנאשם, בעת שהבחינו בהם, והתנהלותם זאת, מלמדת שהנאשם ידע שמירבת נוהגת ברכב, ללא רישיון נהיגה כלל. מעדותו של השוטר שטרית ניתן ללמוד על מערכת היחסים הקרובה ביניהם, שיש בה גם כדי לתמוך בגרסת השוטרים. השוטר שטרית אף ציין שבחקירתה מסרה מירבת שהנאשם ידע שאין ברשותה רישיון נהיגה.

11. גרסתו של הנאשם, מנגד, תמוהה, ואינה מתיישבת עם יתר הראיות בתיק, כולל גרסתה של העדה מטעמו, מירבת. הנאשם ניסה, בכל דרך, להרחיק עצמו מהאשמה המיוחסת לו, תוך נסיון לגלגל את האשמה לפתחה של מירבת בלבד.

הנאשם מסר בהודעתו (ת/2) שישב ברכב, לצידה של מירבת, בעת שנהגה. כשנשאל מדוע נתן לה לנהוג ברכב, טען שלא ידע שאין לה רישיון נהיגה. כשעומת עם חקירתה, שלפיה ידע שאין ברשותה רישיון נהיגה, טען שלא ידע.

בהמשך חקירתו ציין שמירבת נטלה את הרכב "לבד", וכשנשאל מדוע, אם כך, התיישב לצידה, בעת שנהגה, אם לא נתן לה לנהוג, מסר: **"אני אמרתי לה לא לנהוג והיא נהגה, אני לא הולך נגד החוק"** (ת/2). מנגד, שכשנשאל, בחקירתו, האם הוא מבין את חומרת העבירה בה הוא מואשם, השיב: **"אני מצטער"**.

גרסתו של הנאשם שמירבת נטלה את הרכב "לבד", אינה הגיונית, בפרט, שלדבריו ישב לצידה, בעת הנהיגה.

כך גם גרסתו, שלפיה, לא ידע שלמירבת אין רישיון נהיגה כלל, תמוהה על רקע מערכת הקשרים הקרובה בין השניים. הנאשם היה זה שציין בהודעתו שהם **"שכנים 3 שנים"**, והוא **"עוזר לה. לוקח אותה מחזיר אותה"**. בעדותו שב וחזר על דבריו אלה, (עמ' 7 לפרו', ש' 26, 24) וציין שהוא **"לוקח אותה לקנות דברים בסופרים ומחזיר אותה הביתה"** (ת/2, עמ' 7 לפרו', ש' 18).

בעדותו ציין, לראשונה, שביום האירוע נסעו לסופר, וכששב לרכב מהסופר, מירבת התיישבה בכסא הנהג (עמ' 7 לפרו', ש' 18-19), ו"נהגה בכוח", על אף שסרב לתת לה לנהוג (עמ' 7 לפרו', ש' 20), ובעת שהבחינה בשוטר ביקשה ממנו שיחליף איתה (שם, ש' 20-21). כן, ציין, לראשונה, שטרם נסיעתה, התיישב לצידה, ודרש ממנה לעצור, אולם זו ציינה בפניו שעברה את המבחן (עמ' 9 לפרו', ש' 14).

יצוין שלשאלת התובע האם במהלך השנים, בהם הסיע, לטענתו, את מירבת לקניות, הוא היה זה שנהג ברכב, השיב הנאשם: **"כל הזמן אני נוהג. אני יודע שהיא לומדת לרישיון. אחרי זה אמרה שעשתה טסט. אחר כך.."** (עמ' 7 לפרו', ש' 28). תשובתו זו מלמדת שהנאשם ידע שמירבת נמצאת בשלב של לימודי נהיגה בלבד.

כעולה מהאמור, הנאשם גרסאותיו של הנאשם, בהודעתו ובעדותו, לא היו עקביות, לא היה בהן הגיון פנימי, והן לא נתמכו בממצאים אחרים.

גרסתו של הנאשם מותירה ספקות ותהיות רבות. ראשית, מדוע ישב הנאשם לצד מירבת, בעת הנהיגה, אם לדבריו נטלה זו את הרכב "בכוח"? כיצד בכלל הגיעו מפתחות הרכב למירבת, אם הנאשם סרב לאפשר לה לנהוג?

זאת ועוד, מערכת הקשרים שביניהם מצביעה יותר מכל שהנאשם ידע שמירבת מצויה בשלבים שלפני מבחן רישוי, ואינה אוחזת ברישיון כלל. ניכר שגרסתו זו באה כדי לחלץ עצמו מהאשמה שיוחסה לו.

גרסת עדת ההגנה, מירבת

12. מירבת, בעדותה, סתרה את גרסתו של הנאשם בנקודות מרכזיות ותמכה בגרסת התביעה.

מדבריה עולה שהיכרותה עם הנאשם החלה לפני 7 חודשים (עמ' 11 לפרו', ש' 15), הנאשם מכיר את מצבה המשפחתי, גרושה ואם לשלושה (עמ' 12 לפרו', ש' 31), ומסייע לה בקניות ובהסעת ילדיה (עמ' 12 לפרו', ש' 24-26). לדבריה, הנאשם ידע שהיא לומדת נהיגה, ושאינה אוחזת ברישיון נהיגה, ואף ציין בפניה שלא תפחד מהמשטרה (עמ' 12 לפרו', ש' 32).

זאת ועוד, מירבת העידה שביום האירוע התקשרה לנאשם וביקשה שיצא עמה לקניות, ולסניף הדואר, לצורך תשלום אגרת מבחן הרישוי. לאחר שהאגרה שולמה, בנוכחות הנאשם, ערכו השניים קניות בשפרעם, והיא נהגה (עמ' 12 לפרו', ש' 27-29).

בלשונה: **"הוא יודע שאני לומדת. הוא היה אתי כששילמתי את אגרת הטסט. הוא יודע את כל המצב שלי והכל עלי"** (עמ' 13 לפרו', ש' 8-9).

כך, לדבריה, מסרה לנאשם שהיה לה טסט פנימי ושהמשך קבוע לה מבחן נוסף (עמ' 13 לפרו', ש' 6), ודברים דומים, ציינה, מסרה בחקירתה במשטרה (עמ' 13 לפרו', ש' 8).

כשנשאלה כיצד קיבלה את מפתחות הרכב, השיבה: **"הוא נתן לי אותם"** (עמ' 13 לפרו', ש' 22), **"רציתי לנהוג והוא אמר לי תנהגי"** (עמ' 13 לפרו', ש' 26), ובהמשך: **"כשאני ביקשתי לנהוג הוא נתן לי את המפתחות, הייתי שמחה שהוא אכן הרשה לי לנהוג, הוא לא התנגד הוא אמר לי תנהגי אל תפחדי מהמשטרה"** (עמ' 14 לפרו', ש' 14).

(14-15).

עולה מעדותה של מירבת, שהנאשם ידע שהיא אינה אווזת ברישיון נהיגה, ואף היה נוכח בעת ששילמה את אגרת המבחן, ביום הארוע. עדותה הייתה עקבית, ומשתלבת עם עדויות השוטרים והראיות האחרות בתיק.

עבירה מסוג "אחריות קפידה"

13. המאשימה ביקשה להרשיע את הנאשם על פי סעיף 10(ב) לפקודת התעבורה.

הוראת סעיף 10(ב) קובעת כלהלן:

"בעל רכב ומי שהשליטה על הרכב בידו לא ירשה לנהוג ברכב למי שאינו רשאי לפי סעיף קטן (א) לנהוג בו, ובלבד שלא יהיה בעל רכב או מי שהשליטה על הרכב בידו, אחראי בעד נהיגתו על ידי אדם שאינו רשאי לנהוג בו, אם הוכיח שנקט בכל האמצעים הסבירים כדי שאותו אדם לא יוכל לנהוג ברכב."

כעולה מהוראת הסעיף, עבירה של הרשאת נהיגה ברכב למי שאינו רשאי לנהוג בו, ניתן לייחס הן ל"בעל רכב" והן למי שהשליטה על הרכב בידו".

מקובלת עלי טענת עמדת המאשימה שהנאשם הוא בגדר "מי שהשליטה על הרכב בידו". זאת בהתבסס על עדותו, שהרכב אמנם בבעלות בן אחיו, אולם הוא משתמש בו (עמ' 9 לפרו', ש' 29).

לשיטת המאשימה, סעיף 10(ב) עניינו עבירה מסוג "אחריות קפידה", שאינה טעונה הוכחת פלילית או רשלנות. בנסיבות אלה, גם אם הנאשם לא ידע שלנהגת אין רישיון נהיגה, יש להרשיעו, שכן העבירה אינה טעונה הוכחת מחשבה פלילית, אלא אם כן הנאשם הוכיח שנקט בכל האמצעים כדי שהנהגת לא תנהג ברכב.

המאשימה הפנתה בעניין זה לעפ (חי') 2228/02 שאלו לוי נ' מדינת ישראל (6.5.02) (להלן - עניין לוי). בעניין לוי הוגש נגד המערער כתב אישום בגין עבירה דומה. במקרה שם דובר בעובדת של המערער, שיצרה מצג שהיא בעלת רישיון נהיגה, והמערער, בתום לב, האמין לה, מסר לה את מפתחות רכבו, ולא ביקש שתציג בפניו את רישיון נהיגתה. בדיעבד העובדת נהגה ברכב, והסתבר שלא היה לה רישיון נהיגה. השוטר שדיווח על כך למערער, צוין, האמין שהמערער האמין שהיא אווזת ברישיון נהיגה. בית המשפט שם ציין שסעיף 10(ב) הוא עבירה מסוג "אחריות קפידה" שאינה טעונה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות. מטרתה, צוין, לקבוע רמת זהירות גבוהה, באותם תחומים בהם נדרשת רמת זהירות זו. לחלופין, בחן בית המשפט האם המערער נקט בכל האמצעים על מנת למנוע מהנהגת לנהוג ברכבו ללא רישיון נהיגה, ומסקנתו הייתה שהמערער לא נקט בכל האמצעים הסבירים. נקבע שלא די להסתמך על מצג אותו הציגה הנהגת, והיה על המערער, לשאול, לכל הפחות, את הנהגת, שביקשה לנהוג ברכבו, האם היא מחזיקה ברישיון נהיגה.

על דברים אלה חזר בית המשפט ברעפ 4936/12 סלאח האני נ' מדינת ישראל (27.6.12).

כעולה מהפסיקה, סעיף 10(ב) המיוחס לנאשם אכן עניינו בעבירה מסוג "אחריות קפידה", שאינה טעונה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות. די בכך, אם כן, שהנאשם הרשה למירבת לנהוג ברכב, כדי להרשיעו בעבירה זו.

במקרה שלפני לא הוכח שהנאשם נקט "בכל האמצעים הסבירים" כדי למנוע ממירבת לנהוג ברכב ללא רישיון נהיגה. בניגוד לעניין לוי, בענייננו השתכנעתי מהעדויות ומהראיות שהונחו לפני, שהנאשם ידע שלנהגת אין רישיון נהיגה, ומכאן שברי שלא נקט בכל אמצעי סביר למניעת נהיגתה.

14. לסיכום, השתכנעתי מעדויות השוטרים ומעדותה של מירבת, שהנאשם הרשה למירבת לנהוג ברכב, על אף שידע שזו אינה מורשית לנהיגה. עדותה של מירבת משתלבת בעדויות השוטרים וסותרת את גרסתו של הנאשם. גרסת הנאשם, מנגד, לא הייתה עקבית, לא השתלבה עם הממצאים בתיק, בחלקה הייתה כבושה, ולא ניתן לתת בה כל אמון. בהינתן האמור, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה לפי סעיף 10(ב), לאחר שהרשה לנהגת לנהוג ברכב, שבשליטתו, כשזו אינה מורשית לנהיגה כלל.

סוף דבר

15. בהתבסס על חומר הראיות שהונח לפני, מחד גיסא, עדויות עדי התביעה ועדותה של מירבת, והרושם האמין שהותירו בי, ומאידך גיסא, גרסתו של הנאשם, שמצאתי אותה כבלתי מהימנה, הגעתי למסקנה שהנאשם הרשה לנהגת לנהוג ברכב, כשהיא אינה מורשית לנהיגה.

לסיכום, בהינתן האמור, ולאחר ששמעתי את הצדדים והתרשמתי מעדותם לפני, החלטתי להרשיע את הנאשם בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

המזכירות תשלח העתק הכרעת הדין לצדדים ותזמנם לטיעונים לעונש ליום 4.2.20 בשעה 11:00.

ניתנה היום, י"א אב תשע"ט, 12 אוגוסט 2019, בהעדר הצדדים.